

основної стратегії для аналізу монетизованих вигод, одержуваних від екосистем Д.Пірса, Р.Тернера. Для такого підходу необхідно, щоб всі вхідні дані мали кількісний грошовий вираз і були, таким чином, безпосередньо порівнянними.

В грошовому виразі такі дані можна оцінити як:

- внесок у ВВП: вартість товарів і послуг, вироблених безпосередньо досліджуваною компанією (прямий внесок) або завдяки її діяльності (непрямий і опосередкований внесок);

- внесок у забезпечення зайнятості населення: кількість робочих; місць, існуючих завдяки діяльності досліджуваної компанії;

- внесок у формування трудових доходів населення: оплата праці працівників, яка здійснюється завдяки діяльності досліджуваної компанії;

- податковий внесок: надходження податків і зборів (в тому числі додаткові) до бюджетів усіх рівнів, які генеруються в рамках діяльності досліджуваної компанії [4].

Найважливішим ефектом для аграрних компаній від впровадження інтегрованої звітності може стати покращення фінансового стану. Згідно досліджень, управління нефінансовими даними в 1,7 рази покращує прогнозування виручки з точністю до 5% та в 2 рази – річне планування, в більш ніж у 2 рази – оперативне реагування на ринкові зміни. До того ж, 80% виконавчих директорів і 90% членів рад директорів вважають, що інтегрований підхід поліпшив процес прийняття рішень на рівні менеджменту і на рівні вищого керівництва відповідно [5].

Література:

1. Ocean Tomo, LLC (2015), "Ocean Tomo's Annual Study of Intangible Asset Market Value".
2. Ергардт О. Проблеми та етапи впровадження служби контролінгу в організаційну структуру підприємства // Аудиторські відомості. - 2016. - № 6. - С. 66-67.
3. Шамонін Н. Н. Інтегрована звітність і її аудит - сучасний стан та напрямки розвитку // Міжнародний бухгалтерський аудит. - 2014. - № 41 (335). - С. 41-49.
4. E&Y (2017). Чи знаєте ви, який внесок в розвиток країни вносить ваш бізнес?
5. FSN Modern Finance Forum (2016). The Future of Planning, Budgeting and forecasting survey

Булижко А.С.

«Економічна кібернетика», 3 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник – ст. викладач кафедри фінансів Корзаченко О.Ю.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Однією з актуальних проблем сучасності для України та для інших держав, що прагнуть досягти зростання економіки та зберегти й примножити свій природо-ресурсний потенціал, є створення ефективних механізмів регулювання екологічної ситуації в країні, у тому числі шляхом використання такого фіскального інструменту як екологічний податок.

Згідно з визначенням ОЕСД екологічні податки (ЕП) – це податки, які накладаються у вигляді фіксованої величини стосовно кожної фізичної одиниці товару чи послуги, що справляють негативний вплив на навколишнє природне середовище. ЕП країн членів ЄС розподілені за такими групами: податки на енергоносії, транспортні податки, а також податки на забруднення та ресурси [1].

Екологічному оподаткуванню відводиться значна роль у ЄС, оскільки воно є не тільки дієвим фіскальним інструментом, а й виконує регулюючу функцію шляхом обмеження шкідливого впливу економічних суб'єктів на навколишнє природне середовище і вирішення багатьох екологічних проблем, стимулюючи тим самим інноваційний розвиток економіки [2].

Основна функція екологічних податків полягає у стимулюванні виробників та

споживачів до обмеження попиту на паливно-енергетичні ресурси та інші шкідливі для навколишнього природного середовища товари. Екологічні податки є інструментом державної політики, який забезпечує стимулювання економічного зростання, насамперед, не за рахунок прискорення темпів економічного зростання, а завдяки «покращенню якості економічного зростання».

У 2016 році у країнах ЄС-28 податки на енергію (в т.ч. податки на транспортне паливо) становили 76,9% від загальної суми екологічних податків країн. Транспортні податки є другою вагомою складовою загальному обсягу податкових надходжень від екологічних податків - 19,7%. Податки на ресурси та забруднення склали порівняно невелику частку - 3,4% від загальної суми екологічних податкових надходжень [3]. В Україні структура екологічного податку є відмінною, так у 2016 році 55% становили платежі за очищення зворотних вод та поводження з відходами, 22% - витрати на радіаційну безпеку, 13% - на охорону атмосферного повітря та проблем зміни клімату, 10% - на інші напрями природоохоронної діяльності [4].

У 2016 році сукупні надходження від екологічних податків у ЄС-28 склали 364,4 млрд. євро, що становить 2,4% від ВВП ЄС-28 та 6,3% від загального обсягу державних доходів від податків та соціальних внесків [3]. Дані показники є досить стабільними з 2009 року (рис.1). В Україні у 2016 році надходження від екологічного податку становили 0,1% від ВВП та 1,3% від податкових надходжень та соціальних внесків, що свідчить про низьке фіскальне значення даного податку.

Податки на енергоносії можуть мати регресивний вплив на населення, тобто, малозабезпечені верстви населення сплачують порівняно більшу частку власних доходів, ніж багаті. Регресивний вплив податків часто є політично неприйнятним і ускладнює проведення екологічних податкових реформ. Проте існують фактори, які можуть пом'якшити або усунути регресивність екологічних податків, а саме напрями використання податкових надходжень з екологічних податків і перехід на альтернативні енергетичні продукти [5].

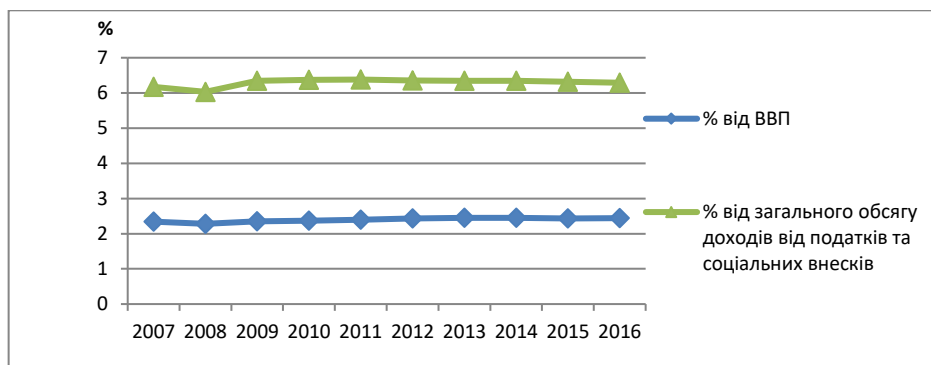

Рис.1. Частки екологічних податків від загального обсягу державних доходів від податків та соціальних внесків та від ВВП за період 2007-2016 рр.

Джерело: складено автором на основі [3]

Для вдосконалення екологічного оподаткування Україні необхідно перейняти досвід розвинених країн. Одним з інструментів екологічної політики Швеції є плата за зворотні викиди, що передбачає спрямування коштів зі спеціальних фондів підприємствам, які за рахунок НТП зменшили кількість шкідливих викидів у навколишнє середовище. Це не лише приводить до зниження викидів, але й заохочує до впровадження нових технологій на підприємствах [6].

Розширення бази оподаткування та збільшення ставки екологічного податку при одночасному зменшенні податкового тиску прямих податків (податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб), які найбільш негативно впливають на

економічне зростання, дозволить отримані додаткові податкові надходження з ЕП направити на фінансування природоохоронних заходів.

Отже, перспективами розвитку екологічного оподаткування в Україні є: (1) уніфікація структури, розширення бази оподаткування та збільшення ставок екологічного податку; (2) пом'якшення регресивного впливу екологічного податку на малозабезпечені верстви населення; (3) більш дієве використання регулюючого потенціалу екологічного податку шляхом запровадження системи стимулів для екологічної модернізації підприємств, впровадження інноваційних технологій, що спрямовані на безпечне природо- та ресурсокористування.

Література:

1. OECD. Glossary of statistical terms. Environmentaltaxes.–URL: <https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=6437>
2. Korzachenko O.Yu. Environmental taxation: european experience and ukrainian realities // Modern problems of regional development: Collection of scientific articles. Vol. 2. - Academic Publishing House of the Agricultural University Plovdiv, Bulgaria, 2014. - 368 p.
3. Environmentaltaxrevenues. Eurostat. – URL: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_ac_tax&lang=en
4. Витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі / Державна служба статистики України. – URL: <http://ukrstat.gov.ua>
5. Kosonen K. Taxation papers – Regressivity of environmental taxation: myth or reality? – Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2012, – 21 p.
6. Швець Ю.О. Григорович Л.С. Екологічний податок як інструмент економіки природокористування / Економіка і суспільство. - 2017. - Вип.10. - с. 488-493.

Булка А.О.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 5 курс
Кременчуцький національний університет ім. Михайла Остроградського
Науковий керівник – к. е. н., доцент кафедри обліку і фінансів Хоменко Л. М.*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

На сучасному етапі діяльність українських підприємств тісно пов'язана з кризовими явищами внаслідок глобальної фінансової нестабільності. Незважаючи на те, що останніми роками відбуваються позитивні зрушення в економіці України, низка підприємств донині є збитковими або перебувають на межі банкрутства. Необхідно виявити, чи вплинули позитивні зрушення в економіці на тенденції розвитку українських підприємств.

За даними Державної служби статистики України [1], у 2010 р. збитковими були 41,0% вітчизняних підприємств, упродовж 2011-2014 рр. – 33,7-35,5%, у 2015 р. – 26,3%. Станом на 2016 р. збитковою є діяльність 26,6% підприємств. Попри зменшення кількості збиткових підприємств у динаміці, слід зауважити, що їх кількість залишається суттєвою – понад чверть усіх функціонуючих підприємств.

Частку прибуткових та збиткових підприємств 2014-2016 рр. у розрізі основних видів економічної діяльності наведено у табл. 1. Дані таблиці вказують на те, що ситуація на українських підприємствах протягом аналізованого періоду дещо покращилася, адже загалом відбулося збільшення частки прибуткових підприємств.

Важливим є той факт, що загальний фінансовий результат підприємств майже за усіма галузями у 2014-2015 рр. був від'ємним. Станом на 2016 р. більшість видів економічної діяльності зазнали позитивних змін, порівняно із минулими роками – зменшили свої збитки, або взагалі подолали збитковість.